

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет музичного мистецтва
Кафедра музикознавства, фольклору та музичної освіти

ЛЯШИК НАТАЛІЯ ІВАНІВНА

**ІВАН КОРСЮК – ЗБИРАЧ ТА ДОСЛІДНИК
НАРОДНОЇ ПІСЕННОЇ КУЛЬТУРИ РІВНЕНЩИНИ**

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітньо-кваліфікаційного ступеня «магістр»
спеціальності В5 «Музичне мистецтво»

Науковий керівник – Заслужений діяч мистецтв України,
доцент

Раїса Володимирівна Цапун

Рівне – 2025

УДК: 78:398 (177.81) (092)

Ляшик Н.І. «Іван Корсюк – збирач та дослідник народної пісенної культури Рівненщини»: магістерська робота на здобуття освітнього рівня «магістр» за спеціальністю В5 «Музичне мистецтво»/ Ляшик Наталія Іванівна/ [наук. кер. – доцент Р. В. Цапун]. – Рівне: РДГУ, 2025 – 79 с.

У магістерській роботі проаналізовано внесок Івана Корсюка щодо збирання та дослідження народної пісенної культури Рівненщини. Описано творчий портрет митця, висвітлено його напрацювання у сфері розвитку аматорського хорового мистецтва. Подано інформацію про діяльність І. Корсюка у напрямку популяризації пісенної спадщини Рівненської області.

Рецензент:

Столярчук Богдан Йосипович – Заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри музикознавства, фольклору та музичної освіти факультету музичного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету.

ПЛАН

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ І. ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ТА БІОГРАФІЧНІ ВІДОМОСТІ ПРО ІВАНА КОРСЮКА, ЯК ШЛЯХ ДО ТВОРЧИХ ЗДОБУТКІВ.....	8
1.1. Іван Федорович Корсюк: становлення особистості та початки творчого шляху.....	8
1.2. Фольклористична, педагогічна та теоретико-методологічна діяльність Івана Корсюка.....	14
РОЗДІЛ 2. ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ІВАНА КОРСЮКА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ НАРОДНО-ХОРОВОГО МИСТЕЦТВА РІВНЕНЩИНИ.....	17
2.1. Досягнення Івана Корсюка у формуванні музичної спадщини Рівненщини.....	17
2.2. Думки і спогади творчих особистостей про Івана Корсюка.....	24
2.3 Роль І. Корсюка у розвитку аматорського мистецтва Рівненщини....	35
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	43
Додаток А. Фото ілюстрації	
Додаток Б. Мапи місцевості	

ВСТУП

Актуальність теми. Українська народна пісня є однією з найглибших форм національного самовираження, своєрідним кодом історичної пам'яті народу, у якому відбито його духовний світ, морально-етичні засади, емоційно-естетичні ідеали. На сучасному етапі розвитку українського музикознавства, етномузикології та педагогічної науки зростає увага до постатей, чия діяльність була спрямована на збереження, систематизацію та популяризацію народнопісенної спадщини регіонів України. У цьому контексті особливої ваги набуває вивчення життєвого та творчого шляху Івана Федоровича Корсюка – хормейстера, педагога, збирача й дослідника фольклору Рівненщини.

Актуальність дослідження зумовлена потребою осмислення внеску І. Корсюка у формування регіональної пісенної традиції та вивчення його діяльності як важливої ланки у збереженні культурної ідентичності Волинсько-Подільського пісенного ареалу. Його робота зі збору, транскрипції, гармонізації та сценічного відтворення народних пісень Рівненщини стала не лише виявом глибокого фольклористичного інтересу, а й важливим чинником розвитку хорового мистецтва регіону в другій половині ХХ століття.

Попри вагомість постаті І. Корсюка в історії української культури, його діяльність дотепер не набула належного наукового осмислення. Дотичні аспекти вивчення народнопісенної культури Рівненщини висвітлювали у своїх працях такі дослідники, як Філарет Колесса, Климент Квітка, Зіновій Штундер, Микола Дмитренко, Олександр Кошиць, Анатолій Іваницький, Мирослава Скорик, Володимир Гошовський, Олена Шевчук, Наталія Шумська та інші, які аналізували проблематику регіональних пісенних традицій, жанрову систему українського фольклору, специфіку

його художнього відтворення у професійному хоровому мистецтві. Частково досліджував постать Івана Корсюка як збирача та дослідника народної пісенної культури Б. Й. Столярчук. Однак діяльність І. Корсюка у цьому контексті залишається майже не дослідженою, що й визначає наукову новизну і доцільність вивчення даної теми.

Таким чином, звернення до постаті Івана Корсюка як збирача та дослідника народної пісенної культури Рівненщини є важливим кроком у розкритті процесів становлення і розвитку регіональної фольклористичної школи, з'ясуванні її внеску у формування українського культурного простору другої половини ХХ століття.

Зв'язок кваліфікаційної роботи з науковими темами, планами. Магістерська робота виконана як складова частина комплексної наукової теми факультету музичного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету «Вітчизняне мистецтво в сучасних європейських вимірах». Державний реєстраційний номер: 0222U003612 від 07-05-2022.

Мета і завдання дослідження. Метою пропонованого дослідження є наукове осмислення життєвого та творчого шляху відомого хормейстера Рівненщини Івана Федоровича Корсюка, його внеску у розвиток народнопісенної культури краю.

Досягнення поставленої мети зумовлює необхідність вирішення таких дослідницьких **завдань**:

- здійснити експедиційно-польові записи щодо творчої спадщини І. Корсюка з використанням спеціально розробленого тематичного питальника;
- опрацювати друковані, архівні та усні джерела, що безпосередньо або опосередковано висвітлюють обрану тематику;
- відібрати, систематизувати та проаналізувати зібраний емпіричний матеріал;
- на основі узагальнення джерельної бази охарактеризувати постать Івана Корсюка як митця, диригента та збирача народнопісенної спадщини Рівненщини.

Об'єктом дослідження виступає життєвий і творчий шлях Івана Федоровича Корсюка – хормейстера, педагога та збирача народнопісенної культури Рівненщини.

Предметом дослідження є внесок Івана Корсюка у формування та розвиток музичної спадщини Рівненського краю, зокрема його діяльність у сфері хорового мистецтва та збирання фольклору.

Методи дослідження. У процесі виконання магістерської роботи застосовано загальнонаукові та спеціальні методи, серед яких:

- біографічний метод – для реконструкції життєвого шляху митця;
- історико-порівняльний метод – для виявлення особливостей його творчої діяльності в контексті розвитку регіональної музичної культури;
- польовий та опитувальний методи – для збирання емпіричних матеріалів, спогадів сучасників і свідчень про творчість І. Корсюка;
- аналітичний метод – для опрацювання друкованих, архівних та фольклорних джерел, що стосуються його діяльності;
- метод узагальнення – для систематизації отриманих результатів і формулювання висновків.

Джерельною базою дослідження слугують власні експедиційні записи про життя та творчість здійсненні протягом 2024-2025 рр.

Окрім того, використано матеріали з особистого архіву Столярчука Б. Й., ретельно опрацьовано літературу із фондів Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки, бібліотеки РДГУ, лабораторії музичної етнографії кафедри музикознавства, фольклору та музичної освіти РДГУ, публічної бібліотеки с. Зоря.

Наукова новизна дослідження. Наукова новизна роботи полягає у комплексному аналізі життєвого та творчого шляху Івана Федоровича Корсюка як представника хорової культури Рівненщини, у введенні до наукового обігу нових фактологічних матеріалів з його діяльності як хормейстера, педагога та збирача народнопісенної спадщини. Уперше систематизовано методичні погляди митця щодо ролі хорового співу в

естетичному вихованні, узагальнено його внесок у розвиток аматорського хорового руху в Україні та висвітлено підходи І. Корсюка до проблеми підготовки диригентів хору в закладах культури і мистецтв.

Апробація результатів дослідження відбулась шляхом публікації в науковому виданні Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Молода музикологія: наука і практика – 2025». Представлено доповідь «Феномен творчого амплуа хормейстера, педагога, та фольклориста Івана Корсюка» / Київ: КНУКіМ, 2025. С 29 – 35.

Структура дослідження. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.